EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 15.1.2024
COM(2024) 8 final

2024/0004 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

luvan antamisesta Puolalle soveltaa lämmityspolttoaineena käytettävään raskaaseen polttoöljyyn, maakaasuun, hiileen ja koksiin alennettuja valmisteverokantoja

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Energiatuotteiden ja sähkön verotusta säännellään Euroopan unionissa energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta 27. lokakuuta 2003 annetulla neuvoston direktiivillä 2003/96/EY[1], jäljempänä ’energiaverodirektiivi’ tai ’direktiivi’.

Direktiivin 19 artiklan 1 kohdassa todetaan, että erityisesti 5, 15 ja 17 artiklassa esitettyjen säännösten lisäksi neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta antaa jäsenvaltiolle luvan ottaa käyttöön verotustasoa koskevia muita vapautuksia tai alennuksia erityisistä politiikkaan liittyvistä syistä.

Puolalle annettiin 19. kesäkuuta 2023 annetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2023/1197[2] nojalla lupa soveltaa lämmityspolttoaineina käytettävään raskaaseen polttoöljyyn, maakaasuun, hiileen ja koksiin alennettuja valmisteverokantoja. Luvan voimassaolo päättyi 30. kesäkuuta 2023.

Puola pyytää lupaa jatkaa kansallisten verokantojen väliaikaisen alennuksen soveltamista lämmityspolttoaineena käytettävään raskaaseen polttoöljyyn, maakaasuun, hiileen ja koksiin siten, että direktiivin 9 artiklassa ja sen liitteen I taulukossa C vahvistetut vähimmäisverotasot alittuisivat.

Lupaa pyydetään kuuden kuukauden ajaksi, joka on energiaverodirektiivin 19 artiklan 2 kohdassa sallitun enimmäismääräajan mukainen.

Puolan viranomaiset ilmoittivat komissiolle 30. kesäkuuta 2023 päivätyllä kirjeellä aikomuksestaan jatkaa väliaikaisen toimenpiteen soveltamista 1. heinäkuuta 2023 ja 31. joulukuuta 2023 välisellä ajalla. Puolan viranomaiset toimittivat lisätietoja 8. syyskuuta 2023 sekä 5. ja 13. lokakuuta 2023.

Poikkeuspyyntö koskee alennettujen valmisteverokantojen soveltamista lämmityspolttoaineina käytettävään raskaaseen polttoöljyyn, maakaasuun, hiileen ja koksiin.

Puolan viranomaiset huomauttivat, että direktiivin 13 artiklassa edellytetty kansallisina valuuttoina ilmaistujen vähimmäisverokantojen vuosittainen päivittäminen niiden jäsenvaltioiden osalta, joissa ei käytetä rahayksikkönä euroa, sekä lokakuun 2022 ensimmäisenä työpäivänä väliaikaisesti korkea – ja epäsuotuisa – euron ja zlotyn (EUR/PLN) vaihtokurssi edellyttäisivät kyseisiin tuotteisiin sovellettavan verotuksen kiristämistä.[3]

Puolan zlotyn vaihtokurssi on sittemmin palannut suotuisammaksi, mutta tätä ei oteta huomioon 13 artiklassa vahvistetuissa säännöissä. Siksi Puola pystyisi säilyttämään energiatuotteiden verotuksen nykyisellä tasolla ainoastaan poikkeusluvalla. Puolan mukaan ilman poikkeusta kyseisiin tuotteisiin sovellettavaa verotasoa olisi nostettava.

---

1 EUVL L 283, 31.10.2003, s. 51-70.

2 EUVL L 158, 21.6.2023, s. 71.

3 Vuonna 2023 sovellettava euron vaihtokurssi on 4,8320 Puolan zlotya, kun vuonna 2022 se oli 4,5826 Puolan zlotya. Vuonna 2024 vaihtokurssi on 4,6123 zlotya.

Puolan pyynnön tarkoituksena on lieventää energiaverodirektiivin 13 artiklan mukaisesta mukautuksesta mahdollisesti aiheutuvia kielteisiä vaikutuksia säilyttämällä asianomaisiin tuotteisiin sovellettavat kansalliset verokannat nykyisellä tasollaan eli direktiivissä säädettyjä vähimmäisverotasoja alhaisempina. Tämä merkitsisi, että euroina ilmoitettuja kansallisia verokantoja alennettaisiin vähimmäisverokantoihin nähden, mikä johtuisi direktiivin 13 artiklan mukaisesti suoritetusta vuosittaisesta mukautuksesta syntyvästä euron ja Puolan zlotyn vaihtokurssierosta. Tätä kansallisten verokantojen säilyttämistä nykyisellään sovellettaisiin myös muihin kyseisen direktiivin 2 artiklan 3 kohdan mukaisiin lämmitykseen tarkoitettuihin energiatuotteisiin.

Puolan viranomaisten mukaan korkeasta inflaatiosta johtuva sosiaalinen ja taloudellinen tilanne sekä energiatuotteiden hintojen nousu ovat Puolassa edelleen merkittävä yhteiskunnallinen ongelma.

Puola korosti tällaisen poikkeuksen tärkeyttä muiden toteutettujen toimien[4] ohella, koska energian myyntihinnat ovat kallistuneet merkittävästi. Tämä on yksi Venäjän Ukrainassa aloittaman hyökkäyssodan kielteisistä seurauksista. Puolan viranomaiset korostivat, että nopean inflaation lisäksi Ukrainan tilanteella on suora vaikutus sekä kotitalouksiin että yrityksiin.

Puola täsmensi, että kyseiseen valmisteverokannan alennukseen ovat oikeutettuja kaikki kuluttajat, jotka ostavat poikkeuspyynnön kattamia energiatuotteita.[5] Puolan viranomaiset toimittivat tähän liittyen seuraavan kaavion, joka kuvaa näiden energiatuotteiden kokonaiskulutuksen kehitystä[6].

---

4 Osana vuonna 2022 toteutettuja toimia Puola hyväksyi lainsäädäntöpaketin (ns. inflaationtorjuntapaketin), jolla pyrittiin minimoimaan inflaation kielteiset vaikutukset. Pakettiin kuului tukitoimi, jossa tiettyihin moottoripolttoaineisiin, kevyeen lämmitysöljyyn ja sähköön sovellettiin EU:n vähimmäistason mukaisia alennettuja valmisteverokantoja. Tämän väliaikaisen lainsäädäntöpaketin soveltaminen päättyi 1. tammikuuta 2023.
Puolan viranomaiset mainitsivat myös, että direktiivin 15 artiklan 1 kohdan h alakohta on pantu Puolan lainsäädännössä osittain täytäntöön. Tämä tarkoittaa, että CN-koodeihin 2705 00 00, 2711 11 00, 2711 21 00 ja 2711 29 00 kuuluvat hiili- ja kaasutuotteet, joita kotitaloudet ja tietyt muut käyttäjät käyttävät lämmitystarkoituksiin, on vapautettu valmisteverosta.

5 Kansallisten arvioiden mukaan alennuksesta suoraan hyötyviä veronmaksajia on Puolassa noin 6 100. Kyse on pääasiassa yrittäjistä (joista lähes 5 600 on hiilituotteita koskevia ilmoituksia toimittavia verovelvollisia).

6 Tiedot ovat peräisin Puolan tilastokeskukselta (ks. https://stat.gov.pl/wyszukiwarka/?query=tag:zu%C5%BCycie+w%C4%99gla+kamiennego).

Kaavio 1 – Energiatuotteiden kulutus (2006–2021)[7]

Vuosi	Hiili (tuhansia tonneja)	Maakaasu (TJ)	Raskas polttoöljy (tuhansia tonneja)
2006	83 483	493 544	1 750
2007	84 230	499 571	1 711
2008	80 323	505 922	1 609
2009	73 842	488 179	1 615
2010	81 979	519 923	1 587
2011	79 108	515 162	1 403
2012	75 165	552 579	1 171
2013	77 300	560 164	876
2014	72 768	542 598	795
2015	72 283	553 964	1 056
2016	74 176	592 114	1 049
2017	74 637	628 517	924
2018	74 232	660 336	813
2019	68 302	691 543	785
2020	62 404	694 653	802
2021	69 621	741 000	889

Edellä olevasta kaaviosta käy ilmi, että hiilen kulutus pysyi suhteellisen vakaana vuosina 2006–2010, kun taas vuodesta 2010 lähtien hiilen kulutus on joistakin vaihteluista huolimatta alkanut selvästi vähentyä. Vuonna 2021 hiilen kulutus kuitenkin lisääntyi jälleen vuoteen 2020 verrattuna.

Vuosien 2006–2021 tietojen analyysi osoittaa, että maakaasun kulutus on kaiken kaikkiaan lisääntynyt.

Puolan viranomaiset korostivat, että raskaan polttoöljyn kulutus väheni vuosina 2006–2021. Lisäksi todettiin, että yleisestä vähenemiskehityksestä huolimatta kulutus lisääntyi hieman vuosina 2015 ja 2021.

[7] Vuoden 2022 tiedot julkaistaan vasta 20. joulukuuta 2023. Puolan viranomaiset myös painottivat, että tilastokeskuksen yksittäisten tuotteiden yhteydessä ilmoittamat kulutusluokat/-alat eivät välttämättä vastaa valmisteverotuksen piirissä olevia kulutusluokkia (tilastokeskuksen tiedoissa mainitaan esimerkiksi kotitalouksien käyttämä maakaasu, jonka kulutus on valmisteverosäännösten nojalla vapautettu valmisteverosta).

Energiafoorumin arvioiden mukaan[8] hiilen kulutus vuonna 2022 oli noin 66 000 000 tonnia, mikä on 4 000 000 tonnia vähemmän kuin edeltävänä vuonna. Tämä tarkoittaa, että viime vuosina havaittu yleinen vähenemiskehitys jatkuu.

Puolan viranomaiset totesivat myös, että vuonna 2022 puolalaisten kulutustarpeiden kattamiseksi ostettiin ulkomailta 154,5 TWh (556 200 TJ) kaasua, mitä täydensi kotimaisista lähteistä saatu kaasu, yhteensä 39,8 TWh (143 280 TJ). Vuoden 2022 kaasutoimitukset ulkomailta sisälsivät tuonnin ja EU:n sisäiset ostot. Kokonaisuudessaan kaasua hankittiin Puolan kuluttajien tarpeisiin vuonna 2022 yhteensä 699 480 TJ.[9] Puola totesi, että saman tietolähteen mukaan vuonna 2021 kaasua ostettiin 831 960 TJ ja vuonna 2020 taas 768 960 TJ. Puolan viranomaiset katsoivat, että aiempien vuosien nousevan kehityksen, joka käy ilmi taulukossa esitetyistä tiedoista, odotetaan jatkuvan.

Hintojen nousun havainnollistamiseksi Puolan viranomaiset toimittivat seuraavan kaavion (kaavio 2), jossa esitetään maakaasun keskihinta tammikuusta 2020 toukokuuhun 2023.

Kaavio 2 – Maakaasun keskihinta (2020–2023)[10]

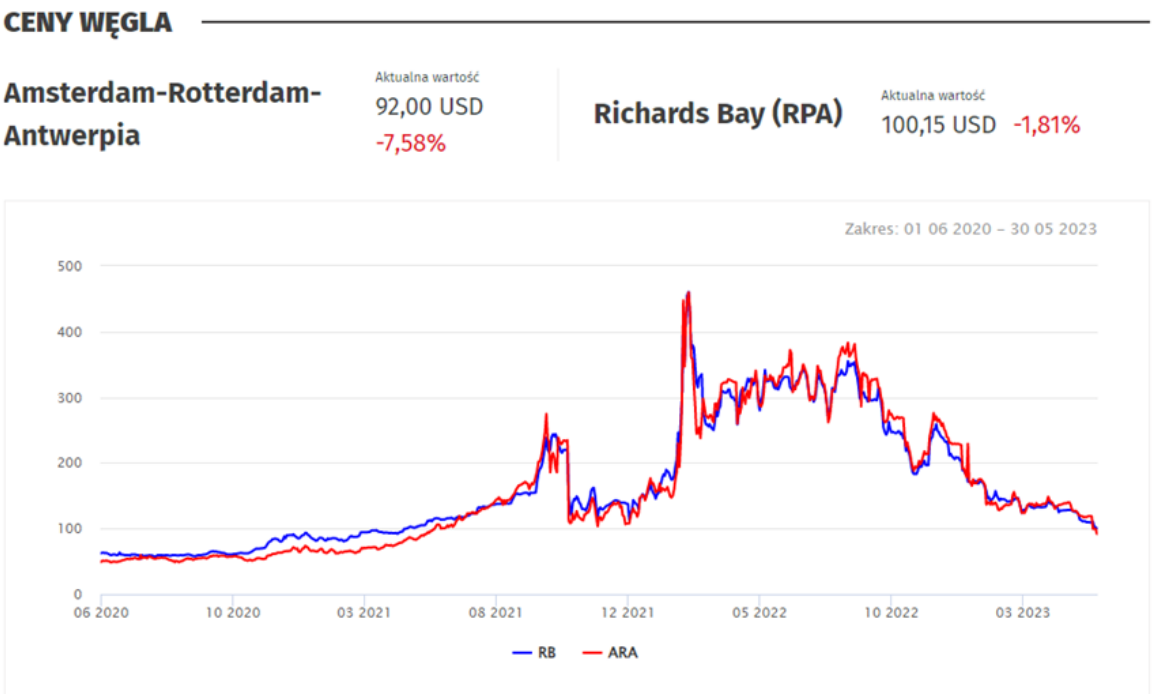
Puolan viranomaiset toimittivat myös seuraavan kaavion (kaavio 3), joka kuvaa hiilen ja maakaasun hintojen kehitystä niiden tukkumarkkinoilla. Kaaviossa näkyy myös vuonna 2022 tapahtunut hintojen nousu, joka liittyi Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen seurauksiin.

8 Ks. https://nettg.pl/gornictwo/196416/gornictwo-wegiel-do-polski-plynal-wartkim-strumieniem

9 Ks. myös: https://www.ure.gov.pl/pl/paliwa-gazowe/charakterystyka-rynku/11092,2022.html

10 Tiedot ovat peräisin Puolan sähköpörssiltä (POLPX).

Kaavio 3 – Hiilen ja maakaasun spot-hinta Yhdysvaltain dollareina (2020–2023)[11]

Lisäksi Puolan viranomaiset toimittivat raskaan polttoöljyn tukkuhintaa (2020–2023) koskevat tiedot[12], jotka käyvät ilmi seuraavasta kaaviosta (kaavio 4).

Kaavio 4 – Raskaan polttoöljyn tukkuhinnat (2020–2023)

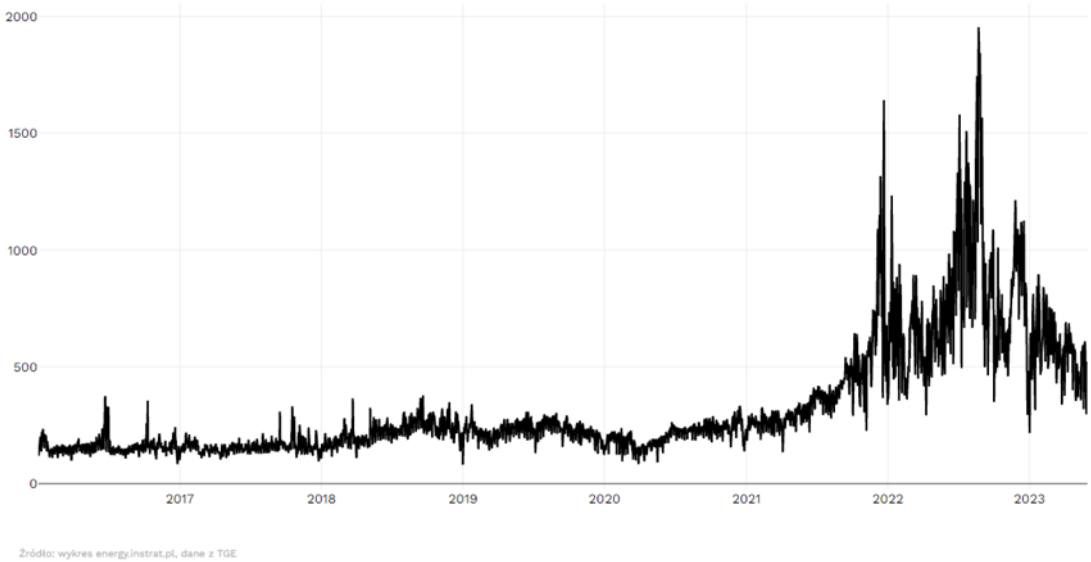
Puolan viranomaiset toimittivat myös tiedot Puolan sähköpörssin (POLPX) päivittäisistä energian hinnoista, jotka esitetään seuraavassa kaaviossa (kaavio 5).

---

11 Tiedot perustuvat ARA-alueen (Amsterdam-Rotterdam-Antwerpen) ja Richards Bayn (Etelä-Afrikka) markkinoihin. https://www.wnp.pl/gornictwo/notowania/ceny_wegla/, June 2023
[Ceny węgla – hiilen hinta; aktualna wartość – todellinen arvo; zakres – ajanjakso].

12 Perustuvat Orlenin tukkuhintoja koskeviin tietoihin.

Kaavio 5 – Päivittäiset energian hinnat (2016–2023)

Kyseisten tuotteiden verotasojen osalta Puolan viranomaiset toimittivat jäljempänä olevan taulukon (taulukko A), jossa verrataan kunkin pyynnön kohteena olevan tuotteen direktiivin mukaisia vähimmäisverotasoja Puolassa voimassa oleviin (tammikuu 2023) vastaaviin verokantoihin. Viranomaiset korostivat tässä yhteydessä, että lämmityspolttoaineiden valmisteverokantoja sovelletaan samalla tavalla sekä kaupallisiin että muihin kuin kaupallisiin asiakkaisiin.

Taulukko A

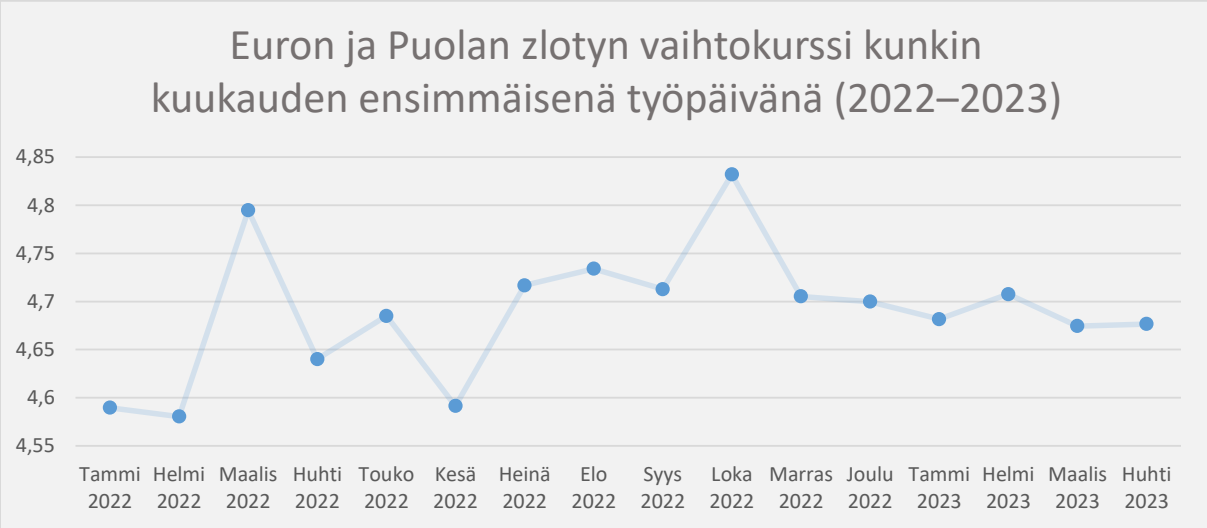
Energiatuote	**EU:n vähimmäismäärät (euroa)**	**Euron ja Puolan zlotyn vaihtokurssi (2023)**	**EU:n vähimmäismäärät 2023 (Puolan zlotya)**	**Valmisteevero 2022 (Puolan zlotya)**	**Valmisteevero 2023 muuttamatta valmistevero kantaa (euroa)**	**EU:n vähimmäismäärien ja tosiasiallisen verotuksen välinen ero (Puolan zlotya)**	**EU:n vähimmäismäärien ja tosiasiallisen verotuksen välinen ero (euroa)**	**EU:n vähimmäismäärien muutos suhteessa tosiasialliseen verotukseen (%)**
Raskas polttoöljy *(Puolan zlotya 1 000 kilogrammalta)*	15	4,832	72,48	69	14,2798	3,48	0,72	5,04
Maakaasu *(Puolan zlotya gigajoulelta, bruttolämpöarvo)*	0,3	4,832	1,45	1,38	0,2856	0,07	0,01	5,04
Hiili ja koksi *(Puolan zlotya gigajoulelta, bruttolämpöarvo)*	0,3	4,832	1,45	1,38	0,2856	0,07	0,01	5,04

Edellä esitetyn taulukon perusteella Puolan viranomaiset totesivat, että direktiivissä säädettyjen vähimmäisverokantojen ja Puolan verokantojen välinen ero on 5,04 prosenttia kaikkien pyynnön kattamien energiatuotteiden osalta.

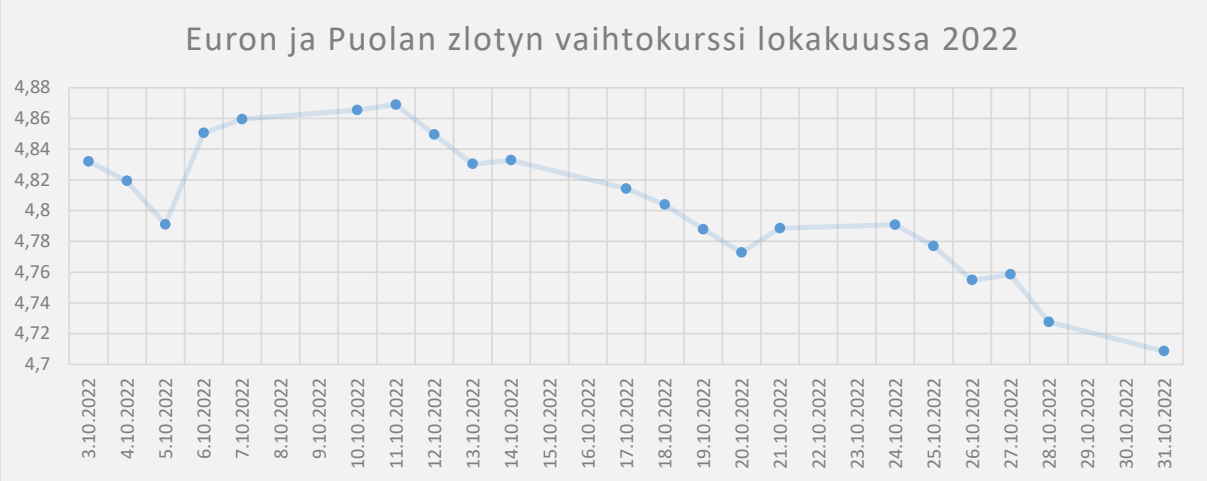
Puolan mukaan valmistevero vaikuttaisi olevan hintakomponentti, johon on mahdollista puuttua lyhyellä aikavälillä direktiivin 13 artiklan mukaisesti suoritetun vuosittaisen mukautuksen kielteisten vaikutusten lieventämiseksi.

Puolan viranomaiset toimittivat komissiolle pyyntönsä tueksi jäljempänä olevat kaaviot, joissa esitetään i) kunkin kuukauden ensimmäisenä työpäivänä sovellettava vaihtokurssi tammikuusta 2022 huhtikuuhun 2023 (kaavio 6), ii) vaihtokurssin muutokset lokakuussa 2022 (kaavio 7) ja iii) vuoden 2022 keskimääräinen kuukausittainen vaihtokurssi (kaavio 8).

Kaavio 6 – Euron ja Puolan zlotyn vaihtokurssi kunkin kuukauden ensimmäisenä työpäivänä (2022–2023)

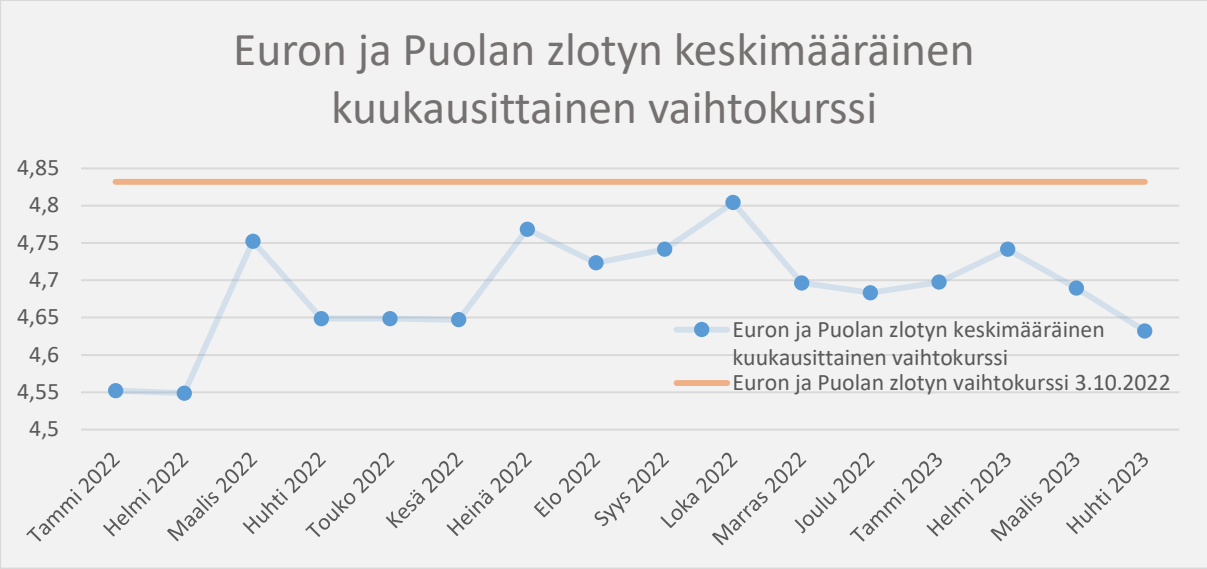
Kaavio 7 – Euron ja Puolan zlotyn vaihtokurssi lokakuussa 2022

Puolan viranomaiset painottivat, että kuten edellä olevasta kaaviosta näkyy, euron ja Puolan zlotyn vaihtokurssi alkoi pikkuhiljaa laskea sen jälkeen kun vaihtokurssi oli korkeimmillaan 11. lokakuuta 2022.

Viranomaiset painottivat myös, että seuraavan kaavion perusteella vaihtokurssi oli vuonna 2022 korkeimmillaan lokakuussa.

Kaavio 8 – Euron ja Puolan zlotyn keskimääräinen kuukausittainen vaihtokurssi (2022–2023)

Edellä olevissa kaavioissa esitettyjen tietojen perusteella Puolan viranomaiset korostivat, että lokakuun 2022[13] käyttämisellä viitearvona direktiivin 13 artiklan mukaisessa vuosittaisessa mukautuksessa on Puolan kannalta kielteinen vaikutus, etenkin kun otetaan huomioon Puolan zlotyn vaihtokurssin vaihtelut. Puolan viranomaiset katsoivat, että mukautuksessa ei oteta huomioon taloudellisten muutosten dynamiikkaa ja että tietyn vuoden lokakuun ja sitä seuraavan vuoden syyskuun välisenä aikana tapahtuvalla vaihtokurssien vaihtelulla ei ole merkitystä. Lisänäyttönä tästä kielteisestä vaikutuksesta Puolan viranomaiset esittivät seuraavan esimerkin (taulukko B), jossa korostetaan, että pyynnön kattamien energiatuotteiden valmisteverokannat olisivat olleet direktiivissä säädettyjen vähimmäistasojen mukaiset, jos vuosittainen mukautus olisi perustunut tammikuun 2022 vaihtokurssiin.

[13] Lokakuun 2022 ensimmäisenä työpäivänä euron arvo oli 4,832 Puolan zlotya, mikä oli vuoden 2022 korkein arvo.

Taulukko B

Pyynnön kattamat energiatuotteet	EU:n vähimmäisverotasot (euroa)	Valmisteverokanta (Puolan zlotya)	Keskimääräiseen kuukausittaiseen euron ja Puolan zlotyn vaihtokurssiin perustuva verokanta tammikuussa 2022	Verokanta 2023
Hiili ja koksi (gigajoulelta, bruttolämpöarvo)	0,3	1,38	0.3 * 4.55 ≈ 1.37	Ei muutostarvetta
Maakaasu (gigajoulelta, bruttolämpöarvo)	0,3	1,38	0.3 * 4.55 ≈ 1.37	Ei muutostarvetta
Raskas polttoöljy (1 000 kilogram malta)	15	69	15 * 4.55 ≈ 68	Ei muutostarvetta

Kun otetaan huomioon, että vuonna 2023 sovellettava euron ja Puolan zlotyn vaihtokurssi on 4,8320 Puolan zlotya (vuonna 2022 vaihtokurssi oli 4,5826 Puolan zlotya ja vuonna 2024 kurssi tulee jälleen olemaan 4,6123 Puolan zlotya), Puola katsoo, että edellä mainittuihin energiatuotteisiin olisi pitänyt soveltaa korkeampia valmisteverokantoja direktiivissä vaadittujen EU:n vähimmäistasojen säilyttämiseksi. Puolan viranomaiset katsoivat siten poikkeuksen olevan tarpeellinen.

Puolan viranomaiset katsoivat, että pyynnön kattamien energiatuotteiden valmisteverokantojen muutoksen vaikutusta talousarvioon on vaikea arvioida. Ne kuitenkin vahvistivat, että koska verokantoihin tehtävä muutos on pieni, sillä ei pitäisi olla merkittävää vaikutusta julkisen talouden tuloihin, etenkään koska energiankantajien korkeiden hintojen vuoksi arvonlisäverotulot kasvavat.[14]

Poikkeuspyynnön kattaman ajanjakson talousarviomenot ovat arviolta 6,5 miljoonaa Puolan zlotya (vuoden 2022 kulutus- ja tulotietojen perusteella). Seuraavassa Puolan viranomaisten toimittamassa taulukossa (taulukko C) esitetään talousarviovaikutukset kunkin kyseessä olevan energiatuotteen osalta.

Taulukko C

[14] Arvioiden mukaan niille tuensaajille, jotka eivät hyödy valmisteverovapautuksista (useimmat yksiköt, jotka käyttävät hiiltä ja maakaasua lämmitykseen, kuten kotitaloudet ja energiaintensiiviset yritykset, on vapautettu valmisteverosta), muutos merkitsee kustannusten nousua: **raskaan polttoöljyn** osalta noin 0,4 Puolan zlotya kilogrammalta (arvonlisäverollinen hinta noin 0,5 Puolan zlotya kilogrammalta), **hiilen** osalta noin 1,67 Puolan zlotya tonnilta (arvonlisäverollinen hinta 2 Puolan zlotya tonnilta) ja ryhmän E runsaasti metaania sisältävän **maakaasun** osalta noin 0,2 Puolan zlotya kuutiometriltä (arvonlisäverollinen hinta 0,27 Puolan zlotya kuutiometriltä).

Valmisteveron alaiset tuotteet	Talousarviovaikutukset valmisteveron osalta vuoden 2023 kuuden kuukauden ajanjakson ajalta (miljoonaa Puolan zlotya)
Raskas polttoöljy ja muut lämmitykseen käytettävät	0,5
Maakaasu ja muut lämmitykseen käytettävät kaasumaiset	4,2
Hiili ja koksi	1,8

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Direktiivin 19 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

”*Edellisissä artikloissa, erityisesti 5, 15 ja 17 artiklassa esitettyjen säännösten lisäksi neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta antaa jäsenvaltioille luvan ottaa käyttöön muita vapautuksia tai alennuksia erityisistä politiikkaan liittyvistä syistä.*”

Direktiivin 13 artiklan 1 kohdan mukaan niiden jäsenvaltioiden osalta, joissa ei käytetä rahayksikkönä euroa, verotasoihin sovellettava euron arvo kansallisina valuuttoina on vahvistettava kerran vuodessa. Sovellettavat kurssit ovat ne, jotka ovat voimassa lokakuun ensimmäisenä työpäivänä ja jotka julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, ja niitä on sovellettava seuraavan kalenterivuoden tammikuun 1. päivästä.

Direktiivin 13 artiklan 2 kohdan mukaan ”*[j]äsenvaltiot voivat säilyttää ne verotuksen määrät, jotka ovat voimassa 1 kohdassa säädetyn vuosittaisen mukautuksen aikaan, jos näiden euroina ilmoitettujen verotason määrien muuntamisesta kansallisena valuuttana ilmoitettavaksi verotasoksi aiheutuva verotason nousu on alle viisi prosenttia tai alle viisi euroa, joista huomioon otetaan kulloinkin alhaisempi määrä.*”

Direktiivin 13 artiklan 1 kohdan mukaisesti muunnetut Puolan kansalliset verokannat ylittävät juuri ja juuri direktiivin 13 artiklan 2 kohdassa sallitun viiden prosentin poikkeamatason. Kansallisten verokantojen indeksoimatta jättämistä koskeva Puolan viranomaisten pyyntö merkitsee, että vuosittaiseen verokantojen mukauttamiseen sovellettavaan poikkeamatasoon tehtäisiin pieni (alle 1 prosenttiyksikön) tilapäinen korotus rajoitetuksi ajaksi.

Pyydetyn, ajallisesti rajoitetun poikkeuksen avulla Puolan viranomaiset haluavat lieventää kielteisiä vaikutuksia, jotka aiheutuisivat korkeasta euron ja Puolan zlotyn vaihtokurssista johtuvasta verotuksen noususta sovellettaessa direktiivin 13 artiklaa. Alennus vastaisi määrää, joka syntyy direktiivin 13 artiklan mukaisesti suoritetun vuosittaisen mukautuksen jälkeisestä vaihtokurssierosta.

Puola katsoo, että tilapäisellä toimenpiteellä voitaisiin osittain lieventää puolalaisten kuluttajien sosiaalista ja taloudellista taakkaa nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa. Puolan viranomaiset korostivat, että veronalennus hyödyttäisi myös soveltamisalaan kuuluvien energiatuotteiden myyjiä.

Tällaisen veronalennuksen jatkaminen on mahdollista direktiivin 19 artiklan nojalla, sillä mainitun artiklan tarkoituksena on antaa jäsenvaltioille mahdollisuus ottaa käyttöön muita vapautuksia tai alennuksia erityisistä politiikkaan liittyvistä syistä.

Kuuden kuukauden voimassaoloaika ei ylitä energiaverodirektiivin 19 artiklan 2 kohdassa säädettyä enimmäisaikaa. Kyseisen kohdan mukaan tämäntyyppisille toimenpiteille myönnetään enintään kuuden vuoden voimassaoloaika, joka voidaan uusia.

Poikkeus ei kuitenkaan saisi estää sitä, että neuvosto antaa tulevaisuudessa säädöksen energiaverodirektiivin muuttamista koskevan komission ehdotuksen[15] perusteella.

Valtiontukisäännöt

Puolan viranomaisten suunnittelema väliaikainen veronalennus jää alle direktiivissä säädettyjen kyseisten tuotteiden vähimmäisverotasojen.

Tämä ehdotus ei Puolaa koskevasta toimenpiteestä valtiontukisääntöjen nojalla tehtävien arviointien soveltamista. Neuvoston täytäntöönpanopäätöstä koskeva ehdotus ei myöskään vaikuta jäsenvaltioiden velvollisuuteen varmistaa valtiontukisääntöjen noudattaminen.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Komission on tutkittava jokainen energiaverodirektiivin 19 artiklan mukainen poikkeuspyyntö ottaen huomioon seuraavat seikat: i) sisämarkkinoiden moitteeton toiminta, ii) tarve varmistaa oikeudenmukainen kilpailu ja iii) terveyttä, ympäristöä, energiaa ja liikennettä koskevat EU:n toimintapolitiikat.

Puolan viranomaiset painottavat, että tämän veronalennuksen tavoitteena on lieventää osittain sitä sosiaalista ja taloudellista taakkaa, joka Puolan väestölle aiheutuisi euron korkeasta vaihtokurssista johtuvasta verotuksen kiristymisestä sekä kotitalouksiin ja yrityksiin vaikuttavasta nopeasta inflaatiosta, jonka osasyynä on Ukrainan konfliktista aiheutunut viimeaikainen hintojen nousu.

Edellä mainitun tilanteen vuoksi väliaikainen alentaminen ei todennäköisesti vaikuta EU:n sisäiseen kauppaan. Koska pyydetyn toimenpiteen vaikutukset ja kesto ovat rajalliset, sen ei uskota vääristävän kilpailua eikä haittaavan sisämarkkinoiden toimintaa.

Kuten RePowerEU-tiedonannossa[16] korostetaan, komissio kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan toimenpiteitä, joilla kannustetaan energiansäästöihin ja vähennetään fossiilisten polttoaineiden kulutusta, samalla kun keskitytään heikossa asemassa oleviin kotitalouksiin ja yrityksiin. Koska lupaa pyydetään vain lyhyeksi ajaksi ja kun otetaan huomioon se, että olosuhteet ovat tällä hetkellä poikkeukselliset geopoliittisesta tilanteesta johtuen, pyydetty poikkeus vaikuttaa riittävältä ja oikeasuhteiselta. Toimenpiteessä otetaan huomioon myös tarve tasapainottaa energiaverodirektiivin 19 artiklassa lueteltuja erityisiä politiikkaan liittyviä tavoitteita ja erityisesti EU:n ympäristöpolitiikkaa sen kanssa, että on voitava varmistaa energian kohtuuhintaisuus yrityksille ja kotitalouksille.

---

15 Ehdotus neuvoston direktiiviksi energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan unionin kehyksen uudistamisesta (uudelleenlaadittu), 14.7.2021, COM(2021) 563 final, 2021/0213 (CNS).

16 Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – *REPowerEU: Kohtuuhintaisempaa, varmempaa ja kestävämpää energiaa koskevat yhteiset eurooppalaiset toimet*, (COM(2022) 108 final, 8.3.2022).

Olosuhteet ja toimenpiteen väliaikaisuus ja rajallisuus huomioon ottaen pyyntö on aiheellista hyväksyä.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Neuvoston direktiivin 2003/96/EY 19 artikla.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

SEUT-sopimuksen 113 artiklan soveltamisalaan kuuluva välillinen verotus ei sinänsä kuulu kyseisen perussopimuksen 3 artiklassa tarkoitettuun unionin yksinomaiseen toimivaltaan.

Neuvostolle on kuitenkin direktiivin 2003/96/EY 19 artiklassa annettu yksinomainen toimivalta antaa johdetun oikeuden nojalla jäsenvaltiolle lupa ottaa käyttöön muita vapautuksia tai alennuksia kyseisessä säännöksessä tarkoitetulla tavalla. Näin ollen jäsenvaltiot eivät voi toimia neuvoston sijasta. Tästä syystä toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta nyt käsillä olevaan täytäntöönpanopäätökseen. Joka tapauksessa kyseessä ei ole lainsäädäntöluonnos, joten tekstiä ei ole tarpeen toimittaa kansallisille parlamenteille perussopimusten pöytäkirjan nro 2 mukaisesti toissijaisuusperiaatteen noudattamisen tarkastelua varten.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen.
Veronalennus ei ylitä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.
Veronalennuksia sovelletaan vain kuuden kuukauden ajan.

- **Toimintatavan valinta**

Ehdotettu toimintatapa on neuvoston täytäntöönpanopäätös.
Direktiivin 2003/96/EY 19 artiklassa säädetään ainoastaan tämäntyyppisestä toimenpiteestä.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Toimenpide ei edellytä voimassa olevan lainsäädännön arviointia.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Tämä ehdotus perustuu Puolan esittämään pyyntöön ja koskee ainoastaan kyseistä jäsenvaltiota.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ulkopuolisten asiantuntijoiden käyttö ei ollut tarpeen.

- **Vaikutustenarviointi**

Ehdotus koskee luvan antamista yhdelle jäsenvaltiolle sen omasta pyynnöstä eikä edellytä vaikutustenarviointia.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Toimenpiteen tarkoituksena ei ole yksinkertaistaminen.
Se perustuu Puolan esittämään pyyntöön ja koskee ainoastaan kyseistä jäsenvaltiota.

- **Perusoikeudet**

Toimenpide ei vaikuta perusoikeuksiin.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Toimenpiteestä ei aiheudu taloudellisia tai hallinnollisia rasitteita Euroopan unionille. Näin ollen ehdotuksella ei ole vaikutuksia Euroopan unionin talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Toteuttamissuunnitelma ei ole tarpeen. Tämä ehdotus koskee luvan antamista veronalennukseen yhdelle jäsenvaltiolle sen omasta pyynnöstä. Lupa annetaan rajoitetuksi kuuden kuukauden ajaksi.

Sovellettavat verokannat jäävät alle energiaverodirektiivissä vahvistettujen verotuksen vähimmäistasojen (9 artikla).

Toimenpidettä voidaan arvioida, jos sen uusimista pyydetään voimassaoloajan päätyttyä.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ehdotus ei edellytä selittäviä asiakirjoja direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ehdotuksen 1 artiklassa säädetään, että Puola saa soveltaa lämmityspolttoaineena käytettävään raskaaseen polttoöljyyn, maakaasuun, hiileen ja koksiin väliaikaisesti alennettuja verokantoja siten, että ne alittavat vähimmäisverotasot.

Ehdotuksen 2 artiklassa säädetään, että pyydetty lupa myönnetään Puolan pyynnön mukaisesti kuudeksi kuukaudeksi, jolloin se ei ylitä direktiivissä sallittua kuuden vuoden enimmäisvoimassaoloaikaa.

2024/0004 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

luvan antamisesta Puolalle soveltaa lämmityspolttoaineena käytettävään raskaaseen polttoöljyyn, maakaasuun, hiileen ja koksiin alennettuja valmisteverokantoja

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta 27 päivänä lokakuuta 2003 annetun neuvoston direktiivin 2003/96/EY[17] ja erityisesti sen 19 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2023/1197[18] nojalla Puolalle annettiin lupa soveltaa lämmityspolttoaineena käytettävään raskaaseen polttoöljyyn, maakaasuun, hiileen ja koksiin alennettuja valmisteverokantoja direktiivin 2003/96/EY 19 artiklan mukaisesti. Luvan voimassaolo päättyi 30 päivänä kesäkuuta 2023.

(2) Puola pyysi 30 päivänä kesäkuuta 2023 päivätyllä kirjeellä lupaa jatkaa alennettujen valmisteverokantojen soveltamista lämmityspolttoaineena käytettävään raskaaseen polttoöljyyn, maakaasuun, hiileen ja koksiin direktiivin 2003/96/EY 19 artiklan mukaisesti. Puolan viranomaiset toimittivat pyynnön tueksi lisätietoja ja selvennyksiä 8 päivänä syyskuuta 2023 sekä 5 ja 13 päivänä lokakuuta 2023. Lupaa haettiin kuudeksi kuukaudeksi 1 päivän heinäkuuta 2023 ja 31 päivän joulukuuta 2023 väliselle ajalle.

(3) Puolan viranomaisten mukaan alennetun verokannan soveltamisella pyritään lieventämään kielteisiä vaikutuksia, jotka olisivat aiheutuneet korkeasta euron ja Puolan zlotyn vaihtokurssista johtuvasta verotason noususta direktiivin 2003/96/EY 13 artiklaa sovellettaessa. Alennus vastaisi määrää, joka syntyy kyseisen direktiivin 13 artiklan mukaisesti suoritetun vuosittaisen mukautuksen jälkeisestä kahden valuutan vaihtokurssierosta. Alennuksen myötä sovellettavat verokannat alittaisivat direktiivin 2003/96/EY 9 artiklassa tarkoitetun verotuksen vähimmäistason.

(4) Pyydetty lupa ei todennäköisesti vääristä kilpailua eikä haittaa sisämarkkinoiden asianmukaista toimintaa. Koska lupaa pyydetään vain lyhyeksi ajaksi ja kun otetaan huomioon geopoliittisesta tilanteesta johtuvat olosuhteet, pyydetyn luvan katsotaan olevan asianmukainen ja oikeasuhteinen. Luvalla tasapainotetaan direktiivin 2003/96/EY 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja erityisiä politiikkaan liittyviä syitä ja erityisesti unionin ympäristöpolitiikkaa sen kanssa, että on voitava varmistaa energian kohtuuhintaisuus yrityksille ja kotitalouksille. Veronalennus kompensoisi osittain energiakustannusten kasvua, eikä sitä myönnettäisi yhdessä minkään muun tyyppisen veronalennuksen kanssa.

(5) Siksi Puolalle olisi pyynnön mukaisesti annettava lupa jatkaa alennettujen valmisteverokantojen soveltamista lämmityspolttoaineina käytettävään raskaaseen polttoöljyyn, maakaasuun, hiileen ja koksiin.

(6) Direktiivin 2003/96/EY 19 artiklan 2 kohdan mukaan kunkin kyseisen säännöksen nojalla myönnettävän luvan on oltava ajallisesti rajattu. Jotta ei kuitenkaan estettäisi voimassa olevan säädöskehyksen yleistä kehitystä, on aiheellista säätää, että mikäli neuvosto ottaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 113 artiklan tai sen jonkin muun asiaa koskevan määräyksen nojalla käyttöön muutetun energiatuotteita ja

[17] EUVL L 283, 31.10.2003, s. 51.
[18] EUVL L 158, 21.6.2023, s. 71.

sähköä koskevan yleisen verojärjestelmän, johon tämä lupa ei soveltuisi, tämän luvan voimassaolon olisi päätyttävä sinä päivänä, jona kyseisten yleisten sääntöjen soveltaminen alkaa.

(7) Jotta energiatuotteiden kuluttajille aiheutuviin haitallisiin vaikutuksiin voidaan puuttua ongelmitta, olisi varmistettava, että Puola voi soveltaa pyytämäänsä veronalennusta 1 päivästä heinäkuuta 2023 alkaen.

(8) Tämä päätös ei vaikuta valtiontukea koskevien unionin sääntöjen soveltamiseen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Annetaan Puolalle lupa soveltaa lämmityspolttoaineena käytettävään raskaaseen polttoöljyyn, maakaasuun, hiileen ja koksiin alennettuja valmisteverokantoja siten, että ne alittavat direktiivin 2003/96/EY 9 artiklassa tarkoitetut asiaankuuluvat vähimmäisverotasot.

2 artikla

Tätä päätöstä sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2023 alkaen 31 päivään joulukuuta 2023.

Jos neuvosto kuitenkin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 113 artiklan tai sen jonkin muun asiaa koskevan määräyksen nojalla ottaa käyttöön muutetun energiatuotteita ja sähköä koskevan yleisen verojärjestelmän, johon tämän päätöksen 1 artiklassa annettu lupa ei soveltuisi, tämän päätöksen voimassaolo lakkaa päivänä, jona kyseisen järjestelmän soveltaminen alkaa.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Puolan tasavallalle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja